

Prednosti ekološke proizvodnje

Koprivnica, 26. travnja 2017.

Savjetodavna služba
mr. sc. Marija Ševar

- Definicija ekološke proizvodnje
- Prednosti ekološke proizvodnje
- „Nedostaci” ekološke proizvodnje
- Pravila proizvodnje

Foto: M. Katić

Ekološka proizvodnja

je sveobuhvatni sustav upravljanja poljoprivrednim gospodarstvima i proizvodnjom hrane.

Ona ujedinjuje najbolju praksu zaštite okoliša, visoku razinu biološke raznolikosti, očuvanje prirodnih resursa, te standarde za dobrobit životinja i proizvodne metode prikladne potrošačima.

Prednosti ekološke proizvodnje

- Proizvodi imaju dodanu vrijednost
- Ne sadrže rezidue kemijskih primjesa, teških kovina niti antibiotika
- Ne stvaraju nepoželjne nuspojave
- Traženi su

„Nedostaci” ekološke proizvodnje

- Obvezatno poštivanje pravila i zakona
- Vođenje evidencije tijekom proizvodnje
- Vođenje evidencije i pravila za prerađene proizvode
- Ne postoji lista trgovačkih naziva dopuštenih gnojiva za uporabu u ekološkoj proizvodnji

- Starosna dob ekoloških proizvođača
 - Potreba za kvalificiranom radnom snagom
-

Zašto ekoproizvodi?

Dobiveni su isključivo od sirovina iz ekološkog uzgoja i zadovoljavaju sve uvjete koji su propisani zakonskom regulativom.

Hrana i ekološki proizvodi

- Zdravlje na usta ulazi
- U zdravom tijelu zdrav je i duh
- „Biljka ne može biti bolesna, bolesno može biti samo tlo” – dr. Rudolf Steiner

-
- Proizvodnja hrane u zdravom tlu
 - Očuvanje tla, zraka i okoliša = za Vas, za buduća pokoljenja, za turizam
 - Očuvanje biološke raznolikosti

Zlata Nanić, 2001.

„Hvala svima koji su me naučili poštivati hranu i prirodu te brinuti za očuvanje ovog našeg jedinog planeta Zemlje.”

EKOLOŠKO GOSPODARSTVO

-
- 🍅 je organizirano kao skladna cjelina, u kojoj su međusobno povezani i uravnoteženi svi dijelovi gospodarstva (biljke, životinje i ljudi) i agrotehničke mjere,
 - 🍅 može biti uspješno i dati zadovoljavajuće prinose.

Što treba posjedovati ekološki proizvođač?

Znanje

Zemljište u vlasništvu ili najmu

Certificirano sjeme i sadni materijal iz ekološkog uzgoja

Analizu tla!?

Organski gnoj ili kompost

Usporedba

Ekološka poljoprivreda

- Organski gnoj / kompost
- Biološka sredstva za zaštitu
- Kontrolirana od 2002. prema EU standardima
- Zabranjena uporaba GMO
- Znak

Biodinamička poljoprivreda

Usporedba

Ekološka poljoprivreda

- Organski gnoj / kompost
- Biološka sredstva za zaštitu
- Kontrolirana od 2002. prema EU standardima
- Zabranjena je uporaba GMO
- Znak

Biodinamička poljoprivreda

- Organski gnoj / kompost
- Biljni čajevi za jačanje biljaka
- Kompostni pripravci (BD 502 – BD 507)
- Nekompostni pripravci
- Zabranjena je uporaba GMO
- Mjesečev sjetveni kalendar
- Kontrolirana od 2002.
- Znak utemeljen 1924.

TKO SUDJELUJE U KONTROLI EKOLOŠKE PROIZVODNJE, PRERADI I DISTRIBUCIJI PROIZVODA?

Kontrolno tijelo

Ministarstvo poljoprivrede

Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

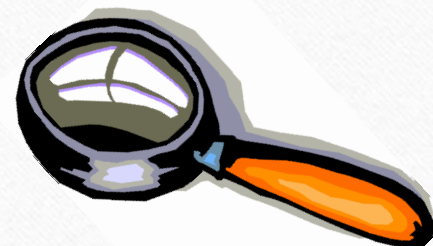
Poljoprivredni inspektori

Sanitarni inspektori

Veterinarski inspektori

Inspektori za kakvoću hrane

Ovlašteni laboratoriji

TKO KONTROLIRA EKOLOŠKU PROIZVODNJU U RH?

Kontrolno tijelo jest ovlaštena pravna osoba za provođenje stručne kontrole i certifikacije u području ekološke proizvodnje.

Ovlast izdaje Ministarstvo poljoprivrede.

Kontrolna tijela u RH i kodni brojevi

Kodni broj	Kontrolno tijelo	Adresa
HR-EKO-01	BIOINSPEKT d.o.o.	Đakovština 2, Osijek
HR-EKO-03	ZADRUGA AGRIBIOCERT	Veli dvor 11, Omišalj
HR-EKO-04	BIOTECHNICON d.o.o.	Hrvatskih iseljenika 30, Split
HR-EKO-05	HRVATSKE ŠUME d.o.o.	Lj. F. Vukotinovića 2, Zagreb
HR-EKO-06	TRGO-INVEST d.o.o.	D. Rakovca bb, Bukovlje
HR-EKO-07	AUSTRIA BIO GARANTIE d.o.o.	Ruđera Boškovića 12, Čakovec
HR-EKO-08	BUREAU VERITAS d.o.o.	Linhartova 49a, Ljubljana
HR-EKO-09	EUROTALUS j.d.o.o.	Franje Hermana 16 H, Zagreb
HR-EKO-10	EKO RAZVOJ d.o.o.	Stjepana Radića 29, Osijek

Ekološka poljoprivreda u Hrvatskoj

Broj subjekata u ekoloških proizvodnji u Hrvatskoj u periodu 2002.–2016.

(Podaci: MP i APPRRR, travanj 2017.)

Površine u ekološkoj proizvodnji u Hrvatskoj u periodu 2002.–2015.

(Podaci: MP i APPRRR, travanj 2017.)

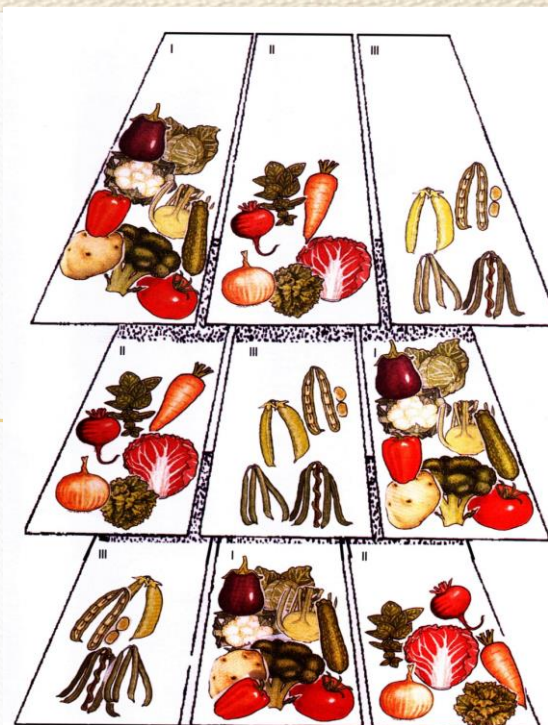
Pravila proizvodnje

- **Pravilan plodored**
- **Kompost i organska gnojiva**
- **Odabir vrste, sorta**
- **Sjeme i sadni materijal**
- **Dobrosusjedski odnosi biljaka**
- **Tlo i supstrati**
- **Zastiranje tla**
- **Kontrola vektora**
- **Higijena, dezinfekcija alata, strojeva i dr.**
- **Biološke mjere zaštite**
- **Uzgoj korisnih biljaka u vrtu**
- **Pospješivanje života korisnih životinja**
- **Suzbijanje korova**

Plodored

- Osnova poljoprivredne proizvodnje
- Izmjena kultura
- Tropoljni povrćarski plodored
- Četveropoljni povrćarski plodored

Očuvanje tla

Spaljivanje organske tvari je zabranjeno!

Sjeme! Izbor vrste i sorte!

- Sjeme treba potjecati iz ekološke proizvodnje
- Deklarirano sjeme, neraskuženo
- Raskužiti sjeme ekološkim pripravcima
- Primijeniti inokulante za leguminoze
- Proizvodnja ekoloških presadnica

Dobrosusjedski odnosi među biljkama povrća

- U uzgoju povrća važno je voditi računa o:
- poštivanju „dobrosusjedskih odnosa” pojedinih povrtnih kultura,
- usijavanju cvjetnih traka s aromatičnim, ljekovitim ili ukrasnim biljem.
- Veći prinosi i bolja otpornost povrtnih kultura postići će se prilikom njegovog mješovitog uzgoja te uzgoja s različitim vrstama cvijeća i ljekovitog bilja.

Održavanje plodnosti i biološke aktivnosti tla

- Zelena gnojidba, usijavanje mahunarki
- Zatravniti međuredne prostore
- Gnojidba kompostom ili organskim gnojivima
- Malčirati, u razmacima 3-5 tjedana, svaki drugi red
- U zoni reda usijavati raznovrsnu jednogodišnju floru -
“cvjetni pojas”

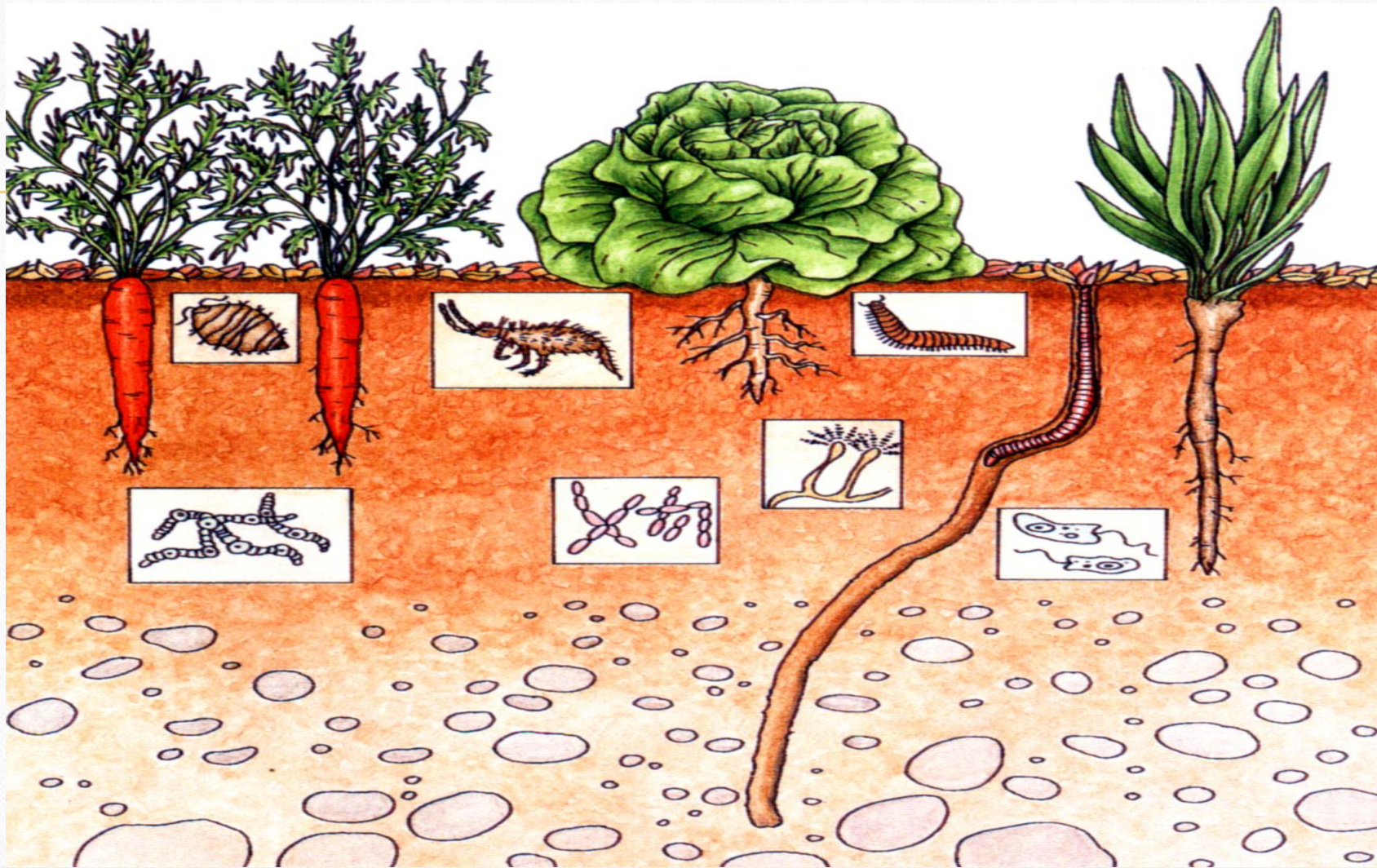

Cvjetni pojas

HUMUS - pokretač mikrobiološke aktivnosti u tlu

Kompost i organska gnojiva

- **Kompost je osnovno gnojivo**
- **Zreli stajski gnoj i ekološka gnojiva podrijetlom s svog gospodarstva**

Kompostna hrpa

Prevrtanje kompostne hrpe

Gnojiva u ekološkoj proizvodnji

Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 i 710/2009, Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007

PRILOG I. Gnojiva, poboljšivači tla i nutrijenti

kako se spominju u članku 3. stavku 1. i članku 6d stavku 2.

Naziv	Opis, zahtjevi glede sastava, propisi uporabe
Složeni proizvodi ili proizvodi koji sadrže materijale koji su niže navedeni	
Stajsko gnojivo	Proizvodi sadrže mješavinu životinjskog izmeta i biljne tvari (životinjsku stelju). Zabranjeno stajsko gnojivo iz industrijskog uzgoja.
Osušeni stajski gnoj i dehidrirani gnoj peradi	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja.
Kompostirani životinjski izmet, uključujući gnoj peradi, uključujući i kompostirani stajski gnoj	Zabranjeno ako potječe iz industrijskog poljoprivrednog uzgoja.

PRILOG II. Pesticidi – sredstva za zaštitu bilja iz članka 5. stavka 1.

1. Tvari biljnog ili životinjskog podrijetla – 1 dio

Naziv	Opis, zahtjevi glede sastava, uvjeti uporabe
Azadirachtin izlučen iz <i>Azadirachta indica</i> (nim)	Insekticid
Pčelinji vosak	Uporaba pri rezidbi drveća
Želatina	Insekticid
Hidrolizirana bjelančevina osim želatine	Atraktant, samo za odobrenu uporabu u kombinaciji s drugim odgovarajućim proizvodima s ovog popisa.
Lecitin	Fungicid

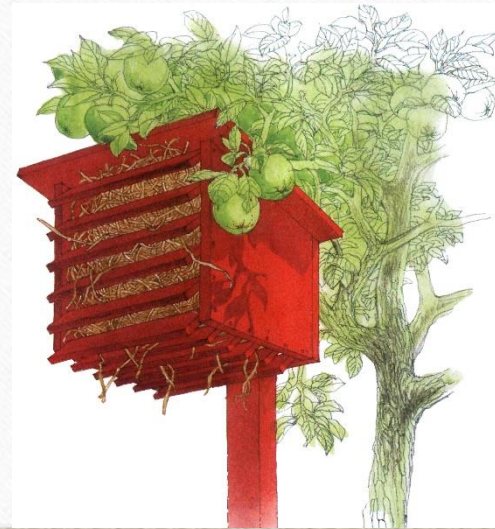
PRILOG II. Pesticidi – sredstva za zaštitu bilja iz članka 5. stavka 1.

1. Tvari biljnog ili životinjskog podrijetla – 2 dio

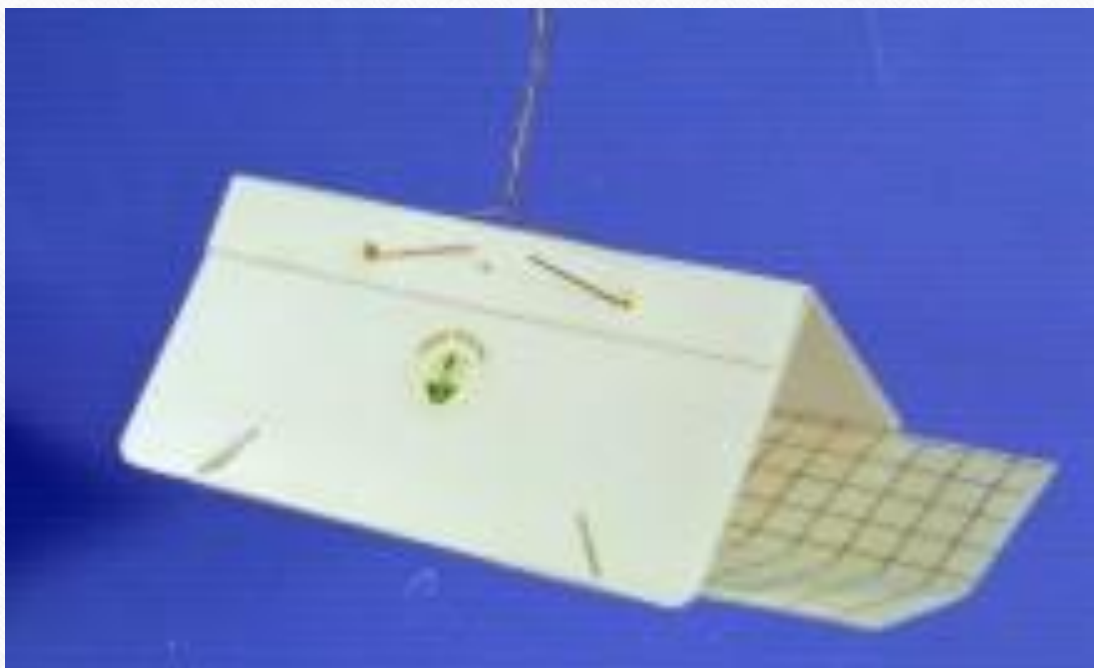
Naziv	Opis, zahtjevi glede sastava, uvjeti uporabe
Biljna ulja	Insekticid, akaricid, fungicid, baktericid i inhibitor klijanja. Proizvodi navedeni u Prilogu provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 540/2011.
Piretrini izlučeni iz <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insekticid
Kvazija izlučena od <i>Quassia amara</i>	Insekticid, repelent

Biološke mjere zaštite

provode se primjenom bioloških pripravaka za
zaštitu bilja pripremljenih na proizvodnoj jedinici od
prisutnih biljaka, životinja i mikro-organizama, kao i
biotehničkih mjera za zaštitu bilja

Upotreba feromona, kada se ne primjenjuju izravno na biljke

Trapovi za kukce i leptire

REPELENTI

nekemijska sintetska odbojna sredstva

Protiv zečeva

Protiv visoke divljači

POTPORE ZA EKOLOŠKU PROIZVODNJU

Mjera 11.1. i Mjera 11.2.

11.1. Plaćanja za prijelaz na ekološke poljoprivredne prakse i metode

11.2. Plaćanja za održavanje ekoloških poljoprivrednih praksi i metoda

Korisnici: poljoprivrednici ili grupe poljoprivrednika, upisani u Upisnik PG, koriste zemljište upisano u ARKOD koji prelaze na ekološku proizvodnju ili održavaju.

Usjev	Potpora	
	Podmjera 11.1. EUR/ha	Podmjera 11.2. EUR/ha
Ratarske kulture	347,78	289,92
Trajni nasad	868,18	723,48
Povrće	567,94	480,78
Trajni travnjaci	309,94	258,28

Ekološka proizvodnja?

- **Moguća proizvodnja**
- **Ekološki proizvodi su traženi**
- **Proizvodnja je isplativa**

ZAHVALJUJEM NA POZORNOSTI

www.savjetodavna.hr

marija.sevar@savjetodavna.hr

